

Освітнянське джерело

Офіційне видання
Департаменту освіти Вінницької міської ради
та комунальної установи
«Міський методичний кабінет»
№10 листопад 2019 року

Про перебіг конкурсу "Освітні проекти в дошкільній освіті – 2019" (докладніше читайте на стор. 2)

В номері:

<i>Л.В. Бондарчук «Вітаємо переможців конкурсу освітніх проектів в дошкільній освіті -2019!». Конкурси фахової майстерності</i>	<i>2</i>
<i>К.П. Малицька «Телебачення як історичне джерело на уроці історії». Сторінка методиста.....</i>	<i>6</i>
<i>Л.П. Сольська «Поняття про рН розчину (без математичних розрахунків). Значення рН для характеристики кислотного чи лужного середовища». Панорама творчих уроків.....</i>	<i>10</i>
<i>В.М. Хмелевський «Техніка виконання передачі та ведення м'яча на уроці баскетболу». Панорама творчих уроків</i>	<i>19</i>
<i>О.В. Хільченко «Дикі тварини. Узагальнення вивченого матеріалу по темі «Природа. Дикі тварини»». Панорама творчих уроків.....</i>	<i>30</i>
<i>В.А. Зарічна «Посвята у школярі НУШ». Виховна робота</i>	<i>34</i>

Вітаємо переможців конкурсу освітніх проектів в дошкільній освіті -2019!***Бондарчук Лариса Василівна,****методист з дошкільної освіти**комунальної установи "Міський методичний кабінет"*

На сучасному етапі, коли формується нове мислення педагогів закладів дошкільної освіти через призму концепції нової української школи, коли йде активний пошук ефективних форм, методів та технологій модернізації освітньої діяльності, з метою професійного зростання педагогів через творчий пошук поза межами стандартних форм і видів діяльності, підвищення мотивації менеджерів освіти і педагогів; залучення педагогів до діяльності щодо розробки нового змісту, новітніх педагогічних технологій, підтримки педагогів, які активно запроваджують перспективні педагогічні технології, освітні програми; створення науково-методичного простору для об'єднання педагогів для налаштування їх до співпраці, акумуляції ідей і поєднання можливостей, на виконання Програми розвитку освіти на 2013-2020 роки, відповідно до плану роботи департаменту освіти міської ради та КУ «Міський методичний кабінет» проводився щорічний конкурс «Освітніх проектів у дошкільній освіті міста» у період з 03.05. 2019 р. по 31.10.2019 р. за змістовими напрямками:

- ✓ для керівників та вихователів-методистів ЗДО:
 - управлінська та методична діяльність закладів дошкільної освіти;
 - спільний проект;
- ✓ для педагогів:
 - проект одного дня.
- ✓ для керівників та вихователів-методистів ЗДО:
 - управлінська та методична діяльність закладів дошкільної освіти;
 - спільний проект;
- ✓ для педагогів:
 - проект одного дня.

На конкурс було представлено 12 освітніх проектів.

- ✓ За змістовим напрямком – **спільний проект** взяли участь:

- КЗ «ДНЗ № 6 ВМР» та КЗ «ДНЗ № 20 ВМР» - «ЗДО та НУШ: нова якість освіти»;
 - КЗ «ДНЗ № 19 ВМР», КЗ «ДНЗ № 24 ВМР», КЗ «ДНЗ № 27 ВМР» - «Цінності, що змінюють світ» інтегроване включення дітей з ООП в соціум через створення ситуації щастя;
 - КЗ «ДНЗ № 5 ВМР», КЗ «ДНЗ № 15 ВМР» КЗ «ДНЗ № 20 ВМР» - «Організація роботи з охорони праці. Алгоритм діяльності керівника ЗДО»;
 - КЗ «ДНЗ № 72 ВМР» - «Досліджуємо в форматі LEGO»;
 - КЗ «ДНЗ № 77 ВМР» - «Україна єднає».
- ✓ За змістовим напрямком – **проект одного дня** взяли участь:
- КЗ «ДНЗ № 28 ВМР» - «Квітковий дивограй»;
 - КЗ «ДНЗ № 34 ВМР» - «Плекаємо творчу особистість»;
 - КЗ «ДНЗ № 35 ВМР» - Ознайомлення з правилами дорожнього руху в ігровому містечку «Авто сіті»;
 - КЗ «ДНЗ № 50 ВМР» - «Сьогодні фантазери – завтра винахідники»;
 - КЗ «ДНЗ № 59 ВМР» - «Збережемо землю – наш спільний дім!»;
 - КЗ «ДНЗ № 60 ВМР» - «Корисні смаковинки для Петрика й Маринки»;
 - КЗ «ДНЗ № 74 ВМР» - «Паралелі поколінь. Кіборгами не народжуються».

Проектна діяльність є досить актуальним напрямком роботи закладів дошкільної освіти міста та цікавою формою організації освітньої діяльності у сукупності пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю, в основі яких лежить розвиток пізнавальних навичок дітей, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивати критичне і творче мислення. Уміння користуватися методом проектів - показник високої кваліфікації педагога, його прогресивної методики навчання і розвитку дітей.

Під час презентації – захисту проектів, як одного із важливих етапів конкурсу, експертна комісія оцінювала представлені освітні проекти за критеріями:

- наявність освітньої проблеми, складність та актуальність якої відповідає навчальним запитам, життєвим потребам, інтересам учасників проекту;
- практична, теоретична, пізнавальна значущість прогнозованих результатів;

- дослідницький характер пошуку шляхів розв'язання проблеми;
- структурування діяльності відповідно до класичних стадій проектування;
- створення умов для виявлення і розв'язання психолого-педагогічної проблеми (її постановки, дослідження, пошук шляхів розв'язування, експертизи та апробації версій, конструювання підсумкового проекту, його захист, оцінка та впровадження);
- самодіяльний характер творчої активності;
- використання активних й інтерактивних форм і методів;
- “продуктивність” проекту: якщо це теоретична проблема, то конкретне її рішення, якщо практична – конкретний результат впровадження;
- педагогічна цінність діяльності (знання, вміння, навички, моральні норми та цінності, світоглядні позиції тощо)

Конкурсна комісія провела оцінювання проектів за критеріями, визначеними Положенням про конкурс, і дійшла висновку, що представлений **спільний проект** - «Цінності, що змінюють світ» КЗ «ДНЗ № 19 ВМР», КЗ «ДНЗ № 24 ВМР», КЗ «ДНЗ № 27 ВМР» є актуальним та сприяє якісним змінам життя дитини, її адаптованості до оточуючого світу, спрямований на розширення меж соціалізації дітей з ООП.

Спільний проект «Досліджуємо у форматі LEGO» КЗ «ДНЗ №72 ВМР» та провідного наукового співробітника ПТЗН НАПНУ Гриб'юк О.О. спрямований на забезпечення методичного супроводу та практичну організацію формування у дітей ХХІ століття навичок пошуково-дослідницької діяльності». Нові підходи, напрями, форми та методи роботи, які відповідають викликам сьогодення та допомагають кожній людині наповнити особистісним смислом поняття батьківщина, Україна, українець розкрили автори **спільного проекту** КЗ «ДНЗ №77 ВМР» спільно з військовою частиною 3008 оперативно - територіального об'єднання Національної гвардії України.

Автори **проектів одного дня** «Ознайомлення з правилами дорожнього руху в ігровому містечку «Авто сіті» КЗ «ДНЗ №35 ВМР» переконливо довели необхідність та важливість формування у дошкільнят основ безпечної поведінки,

навичок дисциплінованого пішохода та створення для цього практичного розвивального середовища.

Автори проекту КЗ «ДНЗ №60 ВМР» «Корисні смаковинки для Петрика й Маринки» під час презентації – захисту розкрили актуальність раціонального харчування дітей, яке обумовлено вимогами сьогодення, важливість дотримання принципів здорового харчування дітей.

У **проекті одного дня** КЗ «ДНЗ №34 ВМР» «Плакаємо творчу особистість» розроблені шляхи ефективних заходів з дітьми, спрямованих на розвиток творчої індивідуальності дошкільників.

«Квітковий диво грай» - проект одного дня КЗ «ДНЗ №28 ВМР»

спрямований на реалізацію стратегічних завдань дошкільної освіти з питань розвитку морально - духовних якостей дітей дошкільного віку, складовою яких виступає естетичне ставлення до природи.

За рішенням конкурсної комісії переможцями освітніх проектів стали:

за змістовим напрямком – «Спільний проект»:

I місце – КЗ «ДНЗ № 19 ВМР», КЗ «ДНЗ № 24 ВМР», КЗ «ДНЗ № 27 ВМР» - «Цінності, що змінюють світ»;

II місце – КЗ «ДНЗ № 72 ВМР» - «Досліджуємо в форматі LEGO»;

КЗ «ДНЗ № 77 ВМР» - «Україна єднає»;

за змістовим напрямком – «Проект одного дня»:

I місце – КЗ «ДНЗ №35 ВМР» «Ознайомлення з правилами дорожнього руху в ігровому містечку «Авто сіті»; КЗ «ДНЗ №60 ВМР» «Корисні смаковинки для Петрика й Маринки»;

II місце – КЗ «ДНЗ № 34 ВМР» «Плакаємо творчу особистість»;

III місце – КЗ «ДНЗ № 28 ВМР» «Квітковий дивограй».

Переможців конкурсу - авторів та творчі групи авторів проектів нагороджені подарунками департаменту освіти. Грамоти переможцям вручатимуть у травні 2020 року під час урочистостей міської акції «Ярмарок фахових сподівань».

Телебачення як історичне джерело на уроці історії

Малицька Клавдія Петрівна,

методист з навчальних дисциплін

комунальної установи "Міський методичний кабінет"

Історичні джерела на уроці історії – це той освітній ресурс, який дає змогу наблизити учня до конкретної історичної події, особи, розвинути навички критичного мислення, пошуку. Різні за походженням, вони несуть інформацію від учасників тих подій, очевидців, а ще і від істориків, які писали для « певної публічної мети» (Роберт Страдлінг, «Викладання історії Європи ХХ століття»).

Широковживаним на уроках історії сьогодні стає телебачення - своєрідний накопичувач інформації і доказів. Архівовані телепередачі новин, спец програми з історії політичної, військової, повсякдення стали плідним джерелом історичних свідчень, а головне - збагатили шкільні уроки формами роботи вчителя в контексті формування ключових і предметних компетентностей.

Запрошую до діалогу всіх, хто усвідомлює своє призначення бути путівником у світі вчительського мистецтва роботи із історичними джерелами.

Чим ефективне використання телебачення на уроці?

- ❖ Вихоплені із загального перебігу події різного періоду історії дають змогу вчителю передати у більш яскравій і динамічній формі інформацію про обставини, ключову подію, характеристику і тлумачення про них.
- ❖ Історичні факти можуть передаватися в надзвичайно захоплюючій формі.
- ❖ Телевізійні уривки можна використати як історичну реконструкцію.
- ❖ Багаторакурсність (різні точки зору на події) «олюднюють» історію.
- ❖ Багате джерело політичної, соціальної, економічної і культурної історії.
- ❖ Створюється атмосфера для застосування прийомів історичної емпатії.
- ❖ Кінохроніка на телебаченні – первинне джерело історичних фактів і свідчень.

Чого слід остерігатися, використовуючи ТБ на уроці?

- Антиісторичності сюжетних ліній, повідомлень.
- Спрощеності пояснень, коментарів.
- Відбір інформації, її монтаж здійснюється на замовлення політичних сил, які контролюють ЗМІ або є її власниками, тобто **ТБ не є нейтральним**.

В який спосіб вчителю використовувати фрагменти ігрового кіно?

- ❖ Чітко визначити місце в темі для демонстрації сюжету кінострічки.

- ❖ Вихоплений сюжет має співвідноситися із загальними цілями освітньої діяльності на уроці.
- ❖ Учитель має знати, що комерціалізація кіновиробництва робить продукт не завжди ідентичним.
- ❖ Одяг, місце подій, мікс із різних епох- все залежать від рівня фантазії, особистої позиції авторського колективу кіно продукту – можуть бути цілковитою вигадкою на фоні спецефектів.
- ❖ Слід пам'ятати, що автори фільму можуть(часто-густо на замовлення) прикрашати або применшувати, перекручувати або переписувати не лише події, а й навіть висловлювання кіногероїв.
- ❖ Озброїти учнів питаннями, критеріями оцінювання переглянутої інформації, спонукати їх до пошуку, дослідження через творчі роботи у формі презентацій, відеоряду, добірки фотодокументів та ін.
- ❖ Навчати дітей користуватися первинними і вторинними джерелами, критично порівнювати, зіставляти інформацію, працюючи в парах, групах.

Якими практичними навиками мають оволодіти здобувачі освіти, щоб використати, обговорити, інтерпретувати побачене на ТБ?

- Вміти порівнювати телевізійну версію із підручником, іншим джерелом, наприклад, письмовим.
- Встановлювати авторство кінохроніки, кіножурналу, час його появи

- Аналізувати смислове навантаження переданого у сюжеті, роль музичної фонограми, ракурсу зйомки, тональність коментаря за кадром.
- Осмислювати призначення телевізійного сюжету, продукту (фільму, кінохроніки, новин). Для цього слід особливу увагу здобувачів вчителю слід звертати на таке:
 - яку мету переслідували автори?
 - Чи повною була інформація про все , що відбувалося?
 - На яку аудиторію вона була розрахована?
 - Яке смислове навантаження несе передача, фільм?
 - Що не було враховано авторами: замовчувалося, перекручувалося?

Спільне життя вчителя і дітей-уроки, де панує дух людяності, живої творчості і відповідальності. Саме вчителю історії довірили майбутнє нашої Вітчизни. На його уроці дитина стає мислителем, розбурхує дух допитливості, здивування змінює на розуміння.

**Поняття про рН розчину (без математичних розрахунків).
Значення рН для характеристики кислотного чи лужного
середовища**

(розробка уроку з хімії для 9 класу)

Сольська Людмила Петрівна,

вчитель хімії комунального закладу «Загальноосвітня школа І-

*ІІІ ступенів № 20 Вінницької міської ради», спеціаліст вищої кваліфікаційної
категорії, вчитель-методист,*

Цілі уроку:

Знаннєвий компонент: сформувати уявлення учнів про водневий показник рН; навчити розрізняти рН лужного, кислотного та нейтрального середовищ та визначати рН розчину за допомогою універсального індикатора; оцінити важливість рН розчинів для визначення якості харчової, косметичної продукції тощо;

Діяльнісний компонент: продовжувати формувати навички проведення хімічних дослідів, роботи з хімічним посудом та обладнанням, дотримання правил техніки безпеки при роботі в хімічному кабінеті;

Оцінно-цінісний компонент: виховувати науковий світогляд, самостійність, співробітництво, здатність до взаємодопомоги; виховувати ціннісне ставлення до власного організму через поняття рН розчинів; здійснювати екологічне виховання.

Очікувані результати: учні мають уміти визначати значення рН для характеристики кислотного чи лужного середовища; оцінити важливість рН розчинів для визначення якості харчової, косметичної продукції; визначити експериментальним шляхом рН розчинів лужного, кислотного та нейтрального середовищ, харчової, косметичної продукції за допомогою універсального індикатора.

Базові поняття й терміни: рН розчину, лужного, кислотного та нейтрального середовища, якості харчової, косметичної продукції, універсальний індикатор.

Обладнання: підручники, періодична система хімічних елементів Д.І.Менделєєва, таблиця розчинності солей, кислот, основ у воді, роздатковий матеріал, інтерактивна

дошка, ноутбук, мультимедійний проектор, універсальний індикатор, пробірки, штатив для пробірок, скляні палички.

Реактиви: хлоридна кислота, розчин натрій гідроксиду, скляні палички, дистильована вода, мило, пральний порошок, зубна паста, шампунь, кефір, лимон, газована мінеральна вода та газовані напої Coca Cola, Fanta, Sprite.

Основні методи навчання: репродуктивні; частково-пошукові; пояснювально-ілюстративні – евристична бесіда; наочні – демонстрація, робота з підручником, схемами, роздатковими матеріалами, мультимедійним проектором та комп'ютером; практичні - виконання лабораторного дослідження, завдань на первинне засвоєння матеріалу.

Тип уроку: застосування нових знань

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Доброго дня любі діти! Хочу розпочати наш урок словами Віктора Гюго: «Розум людини має три ключі, які все відкривають: знання, думка, уява». То ж бажаю вам розвинути вашу уяву, сформувані власні думки, здобути міцні знання.

II. ПЕРЕВІРКА ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

2.1. Тестовий контроль on-line у реальному часі на платформі освітній проект «НА УРОК» (з використанням мобільних пристроїв та мережі Інтернет).

2.2. Розв'язання вправ на дошці. (двоє учнів біля дошки)

Завдання. Скласти рівняння реакції в молекулярному, повному та скороченому йонно-молекулярному вигляді:

Учень: $\text{Na}_2\text{S} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow$

Учень: $\text{FeCl}_3 + \text{KOH} \rightarrow$

2.3. Робота з індивідуальними картками

Картка №1

Записати рівняння дисоціації сполук та вказати вид електроліту за силою: MgCl_2 , $\text{Al}(\text{OH})_3$, H_3PO_4

Картка №2

Записати рівняння дисоціації сполук та вказати вид електроліту за силою: $\text{Ba}(\text{OH})_2$, MgO , $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$

III. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Фронтальне опитування:

1. Який процес називається електролітичною дисоціацією?
2. Які речовини називають електролітами? Наведіть приклади.
3. Які речовини називають неелектролітами? Наведіть приклади.
4. Які йони зумовлюють спільні властивості кислот?
5. Який йон обумовлює лужне середовище?
6. Дайте визначення кислот, основ, солей з точки зору електролітичної дисоціації.

IV. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Приєм «Вступне слово вчителя»

Якщо порівнювати смак води, кефіру й лимонного соку, то можна впевнено стверджувати, що серед усіх напоїв, лимонний сік набагато кисліший, тобто кислотність цих розчинів різна. Кислотність розчинів – це одна із важливих характеристик, що характеризує вміст кислот або лугів у розчинах. А як визначити числове значення кислотності, ми з вами дізнаємося сьогодні? Отже, записуємо у зошит тему уроку.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Працюватимемо ми з вами за таким планом

План:

1. Дисоціація води, кислот та лугів
2. Водневий показник
3. Визначення кислотності середовища
4. Роль водневого показника в живій природі

Підручник: §11 ст. 63 (Дисоціація води й водневий показник)

Отже, вам відомо, що вода – слабкий електроліт. За температури 25°C на йони розпадається лише 1 молекула із 555 мільйонів: $\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow \text{H}^+ + \text{OH}^-$.

У розчинах кислот унаслідок їх дисоціації з'являються додаткові йони H^+ . У таких розчинах йонів H^+ значно більше, ніж йонів OH^- , тому ці розчини називають кислотними. Прийнято говорити, що такі розчини мають кислотне середовище.

У розчинах лугів унаслідок дисоціації, навпаки, переважають йони OH^- , середовище таких розчинів є лужним.

У розчині кухонної солі кількість йонів H^+ та OH^- однакова. Таке середовище називають нейтральним. Фактично це означає, що розчин не містить ані кислоти, ані луку. Нейтральне середовище характерне для розчинів деяких солей (утворених лугом і сильною кислотою) та багатьох органічних речовин. Чиста вода також має нейтральне середовище.

2. Водневий показник

Ми уже говорили з вами про те, що лимонний сік набагато кисліший, тобто кислотність його досить висока. Ви вже дізналися, що в чистій воді також містяться йони H^+ , але кислого смаку не відчувається. Це зумовлено надто малою концентрацією йонів H^+ . Часто буває недостатньо сказати, що середовище кислотне чи лужне, а необхідно кількісно його схарактеризувати.

Кислотність середовища кількісно характеризують водневим показником рН (вимовляється «пе-аш»), що пов'язаний з концентрацією йонів Гідрогену. Значення рН відповідає певному вмісту катіонів Гідрогену в 1 л розчину. У чистій воді й у нейтральних розчинах у 1 л міститься $1 \cdot 10^{-7}$ моль йонів H^+ , а значення рН дорівнює 7. У розчинах кислот уміст катіонів H^+ більше, ніж у чистій воді, а в лужних розчинах — менше. Відповідно до цього змінюється й значення водневого показника рН: у кислотному середовищі він перебуває в межах від 0 до 7, а в лужних — від 7 до 14.

Ви могли помітити, що значення рН пов'язано з концентрацією йонів H^+ .

Проблемне навчання:

Робота з підручником Хімія. 9 клас. О.Г. Ярошенко. 2017. Стор. 64-65.

На малюнку 19 розгляньте значення рН в різних розчинах.

- ✓ Поясніть, чому газувана вода показує рН кислого середовища?

Уперше водневий показник запропонував використовувати датський хімік

Петер Сьоренсен.

Датський фізик і біохімік, президент Датського королівського товариства. Закінчив Копенгагенський університет. У 31 рік став професором Датського політехнічного інституту в Копенгагені. За сумісництвом очолював престижну фізико-хімічну лабораторію при пивоварному заводі Карлсберга в Копенгагені, де зробив свої головні наукові відкриття. Основна наукова діяльність була присвячена теорії розчинів: він увів поняття про водневий показник (рН), вивчав залежність активності ферментів від кислотності розчинів. За свої наукові досягнення Сьоренсен внесений до переліку «100 видатних хіміків ХХ століття», але в історії науки він залишився насамперед як учений, що ввів у науку поняття «рН» та «рН-метрії»

Робота з підручником Хімія. 9 клас. О.Г. Ярошенко. 2017. Стор. 64-65.

- ✓ Що означає водневий показник рН?
- ✓ Розгляньте рН-метри для молока, сиру, м'яса.
- ✓ А як можна визначити рН розчину без приладів?

3.Визначення кислотності середовища

Для визначення кислотності розчину в лабораторіях найчастіше використовують універсальний індикатор. За його забарвленням можна визначити не тільки наявність кислоти чи лугу, але й значення рН розчину з точністю до 0,5.

Для точнішого вимірювання рН існують спеціальні прилади — рН-метри. Вони дозволяють визначити рН розчину з точністю до 0,001-0,01.

Використовуючи індикатори або рН-метри, можна стежити за тим, як відбуваються хімічні реакції. Наприклад, якщо до розчину натрій гідроксиду доливати хлоридну кислоту, то відбудеться реакція нейтралізації: $\text{NaOH} + \text{HCl} = \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$. У цьому випадку розчини реагентів і продуктів реакції безбарвні. Якщо ж у початковий розчин лугу помістити електрод рН-метру, то про повну нейтралізацію лугу кислотою можна зробити висновок за значенням рН утвореного розчину.

Характер розчину	Концентрація іонів гідрогену $[H^+]$	Водневий показник рН
Нейтральний	$[H^+] = 10^{-7}$ моль/л	рН = 7
Кислотний	$[H^+] > 10^{-7}$ моль/л	рН < 7
Лужний	$[H^+] < 10^{-7}$ моль/л	рН > 7

Виконання лабораторного дослідження

Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Лабораторний дослід № 2.

Тема: Установлення приблизного значення рН води, лужних і кислих розчинів (натрій гідроксиду, хлоридної кислоти) за допомогою універсального індикатора.

Лабораторний дослід № 3.

Тема: Дослідження рН харчової і косметичної продукції.

3. Роль водневого показника в живій природі

Водневий показник — найважливіша ознака процесів, що відбуваються в живих організмах, оскільки в клітинах перебігають численні хімічні реакції. У клінічній діагностиці визначають рН плазми крові, сечі, шлункового соку тощо. Нормальне значення рН крові — від 7,35 до 7,45. Навіть невелика зміна рН крові людини спричиняє серйозні захворювання, а за рН = 7,1 і нижче починаються необоротні зміни, що можуть призвести до смерті.

Для більшості рослин важливою є кислотність ґрунту, тому агрономи завчасно проводять аналіз ґрунтів, визначаючи їх рН. Якщо кислотність завелика для певної культури, ґрунт вапнують — додають крейду чи вапно.

У харчовій промисловості за допомогою кислотно-основних індикаторів здійснюють контроль якості під час виробництва різноманітних продуктів харчування. Наприклад, у нормі для молока рН = 6,8. Якщо рН відрізняється від цього значення, це свідчить або про наявність сторонніх домішок, або про його скисання.

Важливим є значення рН для косметичних засобів, що ми використовуємо в побуті. У середньому для шкіри людини рН = 5,5. Якщо шкіра контактуватиме із

засобами, кислотність яких суттєво відрізняється від цього значення, то це спричинить передчасне старіння шкіри, її пошкодження або виникнення запалень. Було помічено, що у прачок, які тривалий час для прання застосовували звичайне господарське мило (рН = 8-10) або пральну соду (Na_2CO_3 , рН = 12-13), шкіра рук ставала дуже сухою і вкривалася тріщинами. Тому дуже важливо використовувати різні косметичні засоби (гелі, креми, шампуні тощо) з близьким до природного рН шкіри.

V. Узагальнення й систематизація знань

1. Інтерактивна вправа «Мікрофон»

1. Наявністю в розчині яких йонів зумовлена його кислотність?
2. Чим відрізняються кисле та лужне середовище?
3. Яке середовище утворюється у ротовій порожнині при з'їданні яблука?
4. Яку мінеральну воду краще вживати при захворюваннях кишкового тракту?
5. Якими продуктами харчування можна нейтралізувати на шкірі засоби для миття поверхні кухонної плити та миття посуду?
6. В чому полягає необхідність використовувати знання про рН розчинів?

2. Виконання інтерактивної вправи (з використанням платформи learningapps.org за посиланням <https://learningapps.org/8181486>)

3. Вправа «Знайди речовину»

У трьох пробірках без надписів містяться безбарвні розчини: натрій сульфату, натрій гідроксиду та сульфатної кислоти. Для всіх розчинів виміряли значення рН: у першій пробірці — 2,3, у другій — 12,6, у третій — 6,9. В якій пробірці міститься яка речовина?

VI. Рефлексія

Вправа «Заморочки з бочки» (діти обирають собі побажання, на звороті якого написано запитання, вибірково зачитують своє запитання та побажання, яке вони отримали)

VII. Підбиття підсумків уроку

VIII. Домашнє завдання

1. Вивчити §11.

2. Виконати № 2,5 на ст.67.

3. Підготуватися до захисту проектів:

«Дослідження рН ґрунтів своєї місцевості»

«Дослідження рН атмосферних опадів та їхнього впливу на різні матеріали і довкілля»

«Дослідження рН середовища мінеральних вод України»

Додаток до уроку

Дисбаланс рН організму у більшості людей проявляється у вигляді підвищеної кислотності (стан ацидозу). При ацидозі можуть з'явитися наступні проблеми:

Захворювання серцево-судинної системи

Збільшення ваги та діабет.

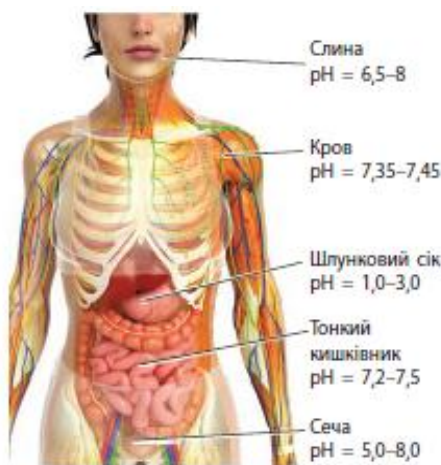
Захворювання нирок і сечового міхура, утворення каменів.

Зниження імунітету.

Крихкість кісток

Загальна слабкість.

При підвищеному вмісті лугу в організмі, а цей стан називається алкалоз, також як

Мал. 11.6. Значення рН біологічних рідин організму людини

при ацидозі, порушується засвоєння мінералів. Їжа засвоюється набагато повільніше, що дозволяє токсинам проникати з шлунково-кишкового тракту в кров.

Підвищений вміст лугу може спровокувати:

Проблеми з шкірою і печінкою.

Сильний і неприємний запах з рота і тіла.

Активізацію життєдіяльності паразитів.

Різноманітні алергічні прояви.

Якщо людина вживає занадто багато тваринного жиру, кави, алкоголю і солодкого, то в організмі відбувається "переокислення", а значить, переважання кислотного середовища над лужний. Куріння і постійні стреси теж негативно впливають на рН крові. Для поновлення кислотно-лужного балансу потрібні оздоровчі та очищаючі процедури і корисне збалансоване харчування.

Використання рН у медицині

Водневий показник – найважливіша ознака процесів, що відбуваються в живих організмах, оскільки в клітинах перебігають численні хімічні реакції. У клінічній діагностиці визначають рН плазми крові, сечі, шлункового соку,

Якщо порушується кислотно – лужна рівновага в організмі, то людина хворіти, починає раніше старіти.

Значення рН крові – показник здоров'я та імунітету людини. Норма рН крові становить від 7,35 до 7,45. У разі зсуву рН на 0,2 розвивається коматозний стан, а на 0,3 – людина помирає.

Будьте здорові! Дякуємо за увагу!

Техніка виконання передачі та ведення м'яча на уроці баскетболу
(розробка уроку з фізичної культури для 5 класу (модуль "баскетбол"))

Хмелевський В'ячеслав Миколайович,

Вчитель фізичної культури комунального закладу "Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-III ступенів – гуманітарно-естетичний колегіум № 29 Вінницької міської ради", спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист

Мета:

1. Повторити передачі, ловіння, ведення баскетбольного м'яча.
2. Розвивати швидкість, витривалість, координацію.
3. Виховувати стійкий інтерес до постійних занять фізкультурою, бережливе ставлення до власного здоров'я, почуття класної родини.

Обладнання: баскетбольні м'ячі, фішки, секундомір, свисток.

Місце проведення: спортивний зал.

№ п\п	Зміст навчального матеріалу	Дозування	Організаційно-методичні вказівки
I.	<i>Підготовча частина</i>	<i>12-14 хв.</i>	
1.	Шикування, привітання, повідомлення завдань на урок.	2 хв.	Звернути увагу на зовнішній вигляд учнів

2.	Вимір ЧСС за 15с.	30с.	Звернути увагу на учнів з підвищеним пульсом (більше 20 ударів).
3.	Стройові вправи на місці Перешикуння в три шеренги, повороти	1хв.	Стежити за поставою, чіткістю виконання, руки повздовж тулуба.
4.	Хо́да: - звичайна; - на носках; - на п'ятах; - у напів присіді; - у повному присіді; - приставним кроком правим лівим боком; - звичайна за сигналом (на увагу).	1 хв.	Фронтальний метод. Стежити за поставою.

5.	Стрибки: - на правій нозі; - на лівій нозі; - на двох ногах; - вперед і назад; - «ножиці»; - «слалом»; - «жучок».	2хв	Звернути увагу на правильність відштовхування та приземлення.
6.	Біг: -з підійманням прямої ноги вперед; - приставними кроками правим і лівим боком; -з високим піднімання стегна; - закидання гомілки; - спиною вперед; - крок польки	2 хв.	Дихання спокійне; темп середній; дистанція 2-3 кроки. Самоконтроль.
7.	Перишикування у 2 кола	30с	Кола середні. Дотримуватись інтервалу.

9.	Комплекс вправ у колі:	4 хв.	
1)	В.п.-ноги разом, руки до низу. Нахили голови 1- праворуч; 2- ліворуч; 3- вперед; 4- назад.	6-8 разів	Тримати поставу
2)	В.п.-о.с. 1- підняти праву руку до плеча; 2- ліву руку до плеча; 3- підняти праву руку вгору; 4-підняти ліву руку вгору; 5-6- хлопок долоньями; 7-опустити праву руку до плеча; 8- опустити ліву руку до плеча; 9- опустити праву руку донизу; 10- опустити ліву руку донизу; 11-12-хлопок по тулубу.	6-8 разів	
3)	В.п.-о.с. 1-праве плече вгору; 2-праве плече вниз;	6-8 разів	

	3-ліве пече вгору; 4-ліве плече вниз; 5-6-два плеча вгору; 7-8-два плеча вниз.		
4)	В.п.-стійка, ноги нарізно на ширині плечей, руки вперед; 1-8-вправа «ножиці»	6-8 разів	Спину тримати рівно руки в лігтях не згинати
5)	В.п.-стійка, ноги нарізно на ширині плечей, руки встори, нахил вперед; 1-8-вправа «млинок»		Нахил виконувати енергійно, не згинаючи ніг у колінах; ширину хвату можна поступово збільшувати; Випростовуючись, прийняти вертикальне положення, розправити плечі.
6)	В.п.-ноги нарізно, руки до плечей. 1-2-поворот тулуба праворуч; 3-4- поворот тулуба ліворуч;	6-8 разів	Широка амплітуда, ноги прямі, . Зберігати вертикальне положення.
7)	В.п.-ноги нарізно, руки на пояс. 1-нахил тулуба вперед права рука вперед, ліва на на пояс; 2-в.п. 3- нахил тулуба вперед ліва рука вперед, права на на пояс; 4-в.п.	6-8 разів	

8)	Присідання, руки вперед.	8 разів	
9.	Гра «голка нитка»	1хв	
10.	Перешиккування у колону по одному з баскетбольними м'ячами	30с	Ведення м'яча по колу без зорового контролю.
12.	Перешиккування у колону по чотири	30с	
13.	Вимір ЧСС за 15с.	30с	Звернути увагу на учнів з підвищеним пульсом (більше 35 ударів).
П.	Основна частина	26-28 хв.	
1.	Комплекс спеціальних вправ з баскетбольним м'ячем (школа м'яча)		

1)	Перекладання з рук в руку спереду	6-8 разів	
2)	Перекид з руки в руку спереду	6-8 рази	
3)	Перекладання над головою	6-8 разів	
4)	Перекидання над головою	6-8 разів	
5)	Підкидання і ловіння в правій і лівій руці	6-8 разів	
6)	Підкидання з хлопком, з присіданням	6-8 разів	

7).	Підкидання від плеча правою і лівою рукою	30с	
8).	Обвід м'яча за спиною вліво, вправо	30с	
9).	Обвід навколо лівою та правою ногою		
10).	Вісімка між ногами		
11).	Ведення на місці -правою рукою; -лівою рукою; -перевод з правої на ліву; -ведення вперед, назад		

2.	Клас шикується по парам	30с	Перешикування виконувати чітко і швидко
1.	Передача м'яча в парі: - двома руками від грудей; - однією рукою від плеча; - з відскоком від підлоги.	8-10 разів	Правильна техніка виконання. При прийомі м'яча обов'язковий рух ногою вперед-назад Рух кисті захлестом.
2.	Передача м'яча в русі: - від грудей; - від грудей з відскоком; - від плеча; - від плеча з відскоком.		
3.	Вимір ЧСС за 15с.	30с	Звернути увагу на учнів з підвищеним пульсом (більше 38 ударів).

4.	Кидок м'яча у кошик після ведення та подвійного кроку		
5.	Естафети з використанням вивчених технічних прийомів баскетболу: - передача в колоні над головою; - між ногами; - між ногами і над головою - вправо, вліво; - передачі з присіданням в русі; - ведення та передача після ведення; - «Змійка»		Правильна техніка виконання.
6.	Гра «Десятка»	2хв.	

Ш.	<i>Заключна частина</i>	3-5 хв.	
1.	Шикування.	1хв.	Спину тримати рівно
2.	Вимір ЧСС (за 15сек.)	1 хв	Звернути увагу на учнів з підвищеним пульсом
3.	Підсумок уроку, домашнє завдання: - стрибки зі скакалкою (дівата 4х35р – 60с) - піднімання тулуба в положенні лежачи (хлопці 3х15р - 45с)	1хв.	Похвалити кращих учнів, звернути увагу на недоліки, поставити оцінки.

Дикі тварини.**Узагальнення вивченого матеріалу по темі****«Природа. Дикі тварини»***(розробка уроку з англійської мови у 2 класі)***Хільченко Оксана Валентинівна,***вчитель англійської мови комунального закладу**«Загальноосвітня школа I-III ступенів №14 Вінницької**міської ради», спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії*

Мета: повторити та систематизувати лексико-граматичний матеріал теми; формувати навички учнів у читанні, аудіюванні, письмі; формувати навички учнів в діалогічному та монологічному мовленні з теми, комунікативні навички учнів; виховувати культуру спілкування; уміння працювати в групах та самостійно.

Очікувані результати:**Учні повинні:**

- уміти вирізняти й розуміти вивчені лексичні одиниці, уживати їх у діалогічному та монологічному мовленні;
- уміти називати й описувати тварин, що вони люблять та вміють робити;
- учні повинні уміти складати речення з вивченими граматичними структурами

Do you like ...? Yes, I do. / No, I don't. ;

Have you got a tiger? Yes, I have. / No, I haven't.

і модальним дієсловом **can**.**Тип уроку:** узагальнення вивченого матеріалу.**Обладнання:** запис пісень, клітка з іграшковими тваринками, картки із завданнями, мультимедійна дошка, ноутбук, презентація.**Хід уроку:****I Підготовка до сприйняття іншомовного мовлення.****1. Привітання. Greeting.**-Hello! Song (пісня) <https://www.youtube.com/watch?v=tVlcKp3bWH8>

Слайд 1**2. Повідомлення теми та очікуваних результатів.****Learning Outcomes.**

By the end of the lesson pupils will be able to:

- use the previously learnt words, grammar structures and language from the unit to play games, sing songs.
- identify letters, their sounds and read some words.
- talk about animals, work together to ask and answer about pictures of animals .

Слайд 2

Клас ділиться на дві команди «Мавпочки» та «Ведмедики».

За правильне виконання завдання отримують «банани» для мавпочки; «мед» для ведмедика.

Let's start our travelling.

3. Введення в іншомовну атмосферу. Warming up

Фонетична зарядка. Let's revise the animals and the ABC. Animals phonics song.

<https://www.youtube.com/watch?v=yaavhVoZ99U>

Слайд 3

Повторення назв кольорів.

Зорове сприймання. Назвати слова по буквам та прочитати

Repeat colours. Spell and Read. in, sit, big, his, pink ten, pen, seven, get
on, dog, pond, not can, bag, hat, map

Слайд4

Мовленнєва зарядка.

T: Let's sing the song "We Go to the Zoo" and dance.

<https://www.youtube.com/watch?v=SSpKVUahz0I>

Учні виконують пісню «Ми йдемо в зоопарк.» **Слайд 5**

II. Основна частина уроку.

1. Лексична розминка. Повторення назв тварин. Гра у колі за допомогою долоньок. Кожен учень називає тваринку.

A Circle Game. Name the Zoo animals. **Слайд 6**

2. Знайти пару, скласти пазли.

Mingle. Find your pair **Where is my mother?**

-Have you got a tiger?

-Yes, I have. / No, I haven't.

Під супровід мелодії з мультфільму « Мама для мамонтьонка». **Слайд 7-8**

3.Гра « Змійка». Знайти слова. Командам роздаються змійки з схованими назвами тваринок, які потрібно знайти.

A Snake Game . Find the names of animals .

bemonkeyasnakehlionfelephantabearehippomt

Слайд 9

4. Усна взаємодія . Робота в парах.Обмін інформацією.

Гра « Сходинки ». Подобається – не подобається.

Pair work. Game” Ladders”

-Do you like lions?

-Yes,I do. / No, I don't.

Слайд 10

5. Гра з малюнками « Дуель». Хто перший назве тваринку або продукт харчування, зображені на малюнку суперника.

Pictures Game ”Battle”.

Слайд 11

6. Повторення лексичних одиниць по темі « Їжа».

What food do animals like?

7. Фізхвилинка .

Відео з піснею «Чи вміє слон літати?» Повторити і показати слова-дії, якими можна описати дії тварин.

Let's have a rest. Revise what animals can do.

Song “Can an Elephant Fly?” <https://www.youtube.com/watch?v=GA6dKNsl6zk> **Слайд**

13

8.Усне продукування. Сприймання на слух. Зорове сприймання.

Гра «Відгадай загадку» Учні розповідають про своїх улюблених тварин, що живуть в зоопарку(не називаючи їх), демонструючи малюнки, крім двох учнів біля дошки, які повинні відгадати тваринку та знайти слово на дошці.

Fly Swatter Riddles: Speak; Guess; Find the Animal.

T: Your homework was to draw your favourite animals that live in the zoo and to tell about them according to the plan: but don't name the animal

- Name It;
- Size (big/small/long);
- Color;
- It likes (food)
- What can it do?

Слайд 14

9. Писемне продукування. Дописати пропущені букви.

Writing. Write the missing letters.

Cr – cod - le ele - - ant gira- - e h –p – o - eb-a

10. Гра «Вгадай тваринку та звільнити з клітки».

Учень повинен відгадати іграшку-тваринку, яку дістає з клітки закритими очима.

Game « Save Animals from the Cage ». Take an animal and guess it.

-Is it a hippo? -Yes, it is. / No, it isn't.

III. Заключна частина.**1. Homework. Повідомлення домашнього завдання.**

Write and draw! Spell your name with animals! Write your name down the side. Then draw and write an animal for each letter of your name. For example, if your name is 'Kim', you could draw a koala, an iguana and a monkey!

2. Підсумок уроку. Summarizing.

T: Give the monkey bananas ; give the bear jars of honey. Рахуємо банани та баночки меду. Хто більше подарував?...

Ось і закінчилась подорож.

Do you like this lesson?

Який етап уроку сподобався більше всього? Виберіть смайлик.

-Thank you for the lesson.**Good bye!**

Посвята у школярі НУШ

(розробка виховного заходу для 1 класу)

Зарічна Валентина Анатоліївна,

вчитель початкових класів комунального закладу

«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №15 Вінницької міської

ради», спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист

Мета: викликати позитивні емоції від зустрічі зі школою, однокласниками; Розвивати інтерес до навчання; прищеплювати бажання добре вчитися, повагу до школи та її правил.

Обладнання: повітряні кульки; костюми казкових героїв; ключ від «Країни Знань»; дерев'яні ложки; миски; каша; національні костюми, рушники; книги; подарунки, медалі першокласникам; фонограми до пісень.

Хід заходу

Ведучий: Добрий день любі діти й шановні батьки! Сьогодні у нас з вами велике свято. Наші наймолодші учні школи з гордістю зможуть сказати: «Ми вже першокласники».

Ми запросили батьків, шанованих гостей, щоб разом весело відсвяткувати наше свято. Ми розповімо про те, що ми вже вміємо, чого хочемо навчитися. Отже, починаємо наше свято!

Учні – п'तिकласники (по черзі)

1. Журавлі курличуть в небі,
Листячко кружляє вальс.
З теплим літом попрощались –
Бо до школи нині час!
2. Першим ранком вересневим,
Під високим синім небом,
Осінь рада, як ніколи,
Кожен рік іде до школи.

3. Ось найменші всі зібрались,
Так гарно всі приготувались,
І гості всі напевно ждуть,
Коли нарешті всі почнуть.
4. Ну що ж, всідайтесь всі зручніше
І не шуміть, сидіть тихіше!
Ми свято наше починаєм,
Героїв свята представляєм.

Ведучий. Вітайте! Найменші члени нашої шкільної родини!

Під музику Н.Май «Перший дзвоник» до залу заходять першокласники.

Ведучий. Ось перед нами перший клас!

1. Цього приємного хлопчину
Артемом всі зовуть.
Він вже давно читати вмів,
Старанним учнем мріє бути.
2. Цього хлопця звати Єгорко,
Познайомтесь з учнем.
Він сам зростом невеличкий,
Гарний і слухняний.
3. Перед вами хлопчик Влад.
Гляньте, струнко як стоїть.
Мріє Влад усе вивчати,
Знати все й багато знати.
4. Хто впізнав цю ученицю?
Її ім'я Анна.
Почала ходити до школи,
Геть серйозна стала.
5. Гарно читати і писати,
Добре вміти рахувати
Навчитися бажає Вероніка,

В неї вийде неодмінно.

6. Ось школярочка мала,
Ніколь її звати.
Мовчазна, сором'язлива,
Прошу привітати.
7. Цю привітну ученицю
Софією звати.
Вона мріє гарно вчитись,
Відмінницею стати.
8. Якщо хочете дізнатись,
Дзвінко хто сміється,
Радим в перший клас звертатись.
Та, що любить посміятись,
Танюшею зветься.
9. А хто це там сидить так тихо?
Ви, друзі наші, підкажуть.
Та це ж Андрійки, які бажають
Старанно все на світі знать
10. Це – Данилко. Він друг надійний,
Вміє виручить з біди.
Хлопець бравий і сміливий,
Та і учень – хоч куди.
11. Моє сонечко сяє і щиро сміється,
Розумниця Поліна, красуня,
Все їй вдається.
12. Катеринка – дівчинка привітна.
Хоче гарно вчитись,
Подружок багато мати,
Співати, веселитись.
13. Погляньте, маленька чомучка
Прийшла до нас у клас.

Це – Валерія. Знайомтесь!

Валеріє, чим порадуєш нас?

- 14.** Сьогодні у Софійки щаслива подія.
Перший раз у перший клас.
Вона про неї сотні раз
Мріяла, мріяла, мріяла.
- 15.** Перед вами – хлопчики Дмитро і Олексійко
Гляньте, струнко як стоять!
Мріють вони все вивчать.
Знати все й багато знать.
- 16.** Ці хлопчики Святослав і Назарчик
Бажають гарно вчитись,
Допомагати мамі
І ніколи не лінитись.
- 17.** Їх ви всі впізнали.
Максимки – так назвали.
У першому «Г» класі вони навчаються.
І повірте, цим пишаються!
- 18.** Перед вами – Вадим і Тимур
Світлана, Назар, Ілля...
Познайомтесь, будь ласка!
У першій класі теж навчаються,
У конкурсах змагаються.

Ведучий. Надаємо слово першокласникам!

Першокласники (по черзі)

1. Осінь ніжно розпустила
Фарби кольорові
І до школи запросила
Нас, маленьких першачків.
2. Як були ми дошкільнята,

То ходили в дитсадок.

А тепер вже інший час –

Зустріла радо школа нас.

3. Ми тепер – не просто діти,

Шестирічки – неумійки,

Шестирічки – перший клас,

Школярі тепер всі з нас.

4. Якщо вчимося ми у школі,

То звемося школярі.

Радо в школі зустрічають

Однокласники мої.

5. На відмінно вчитись хочу,

Є вже зошит з букварем,

Був я вчора просто хлопчик,

Став сьогодні школярем.

6. Мріяв я ходити до школи,

«Дванядцятки» заробляти.

Ти, матусю, не хвилюйся,

Буду добре працювати!

7. Я ще звечора збирався

Йти до школи в перший клас!

Одягався, і взувався,

І портфель складав сто раз.

8. Ми хіба маленькі діти,

Що без ляльок нам не жить?

Ми ж ідемо букви вчити,

Математику учить.

9. Станем вчитись залюбки,

Збережемо свої книжки,

А читати і писати Будемо найкраще МИ

10. А ми йдемо сміливою

Рідно школа! Нас приймай!
Хтось із нас колись, можливо,
Ще прославить рідний край.

Діти виконують пісню Н.Май «Мій Букварик».

11. Ой, веселе свято в нас:
Я іду у перший клас,
В мене квіти у руках,
В мене ранець на плечах.
Небо чисте, голубе.
Гарно так навколо!
Осінь, як я ждав тебе,
Щоб ходить до школи.
12. Мені вже виповнилось шість,
Великий я, як жито в полі,
Тому кажу я всім – усім,
І навіть друзям всім своїм:
- Сьогодні я іду до школи!
13. Я підріс. Я вже школяр.
Я хвилююся весь час,
Адже я прийшов до школи
Перший раз у перший клас.
14. За велику справу я в житті берусь.
Не кажу: «не вмію, а кажу навчусь»
15. Я навчусь писати, рахувати, читати,
Бо в житті складному треба розум мати!
16. В школу йдемо не дарма
Вчення – світ, невчення – тьма.
Ми прийшли знання здобути,
Хочем грамотними бути.

17. Бо знання нам неоюхідні,
 Дуже, дуже всім потрібні.
 Ну, а книжка нас навчить,
 Як на світі треба жить.
18. Йти до школи не боюся,
 Що не вмію, то навчуся.
 В школі вчитель допоможе –
 Він усе на світі може!

Ведучий. До нас на свято завітали казкові герої.

Звучить музика. На сцену виходить Мальвіна

Мальвіна. Десь зник Буратіно! Діти, ви не бачили його?

На сцені з'являється Буратіно. Він плаче.

Мальвіна. Що сталося, Буратіно? Сьогодні таке свято,
 а ти плачеш!

Буратіно. Я плачу, бо отримав листа, але не можу його
 прочитати! Дуже цікаво знати, що там написано.

Мальвіна. Ах! Та ти ж не вмієш читати! Я забула. Діти, допоможемо Буратіно?

Мальвіна разом із першокласниками читають листа.

«Дорогий Буратіно!»

Запрошуємо тебе на свято першокласників».

Буратіно. Ух! Як цікаво! А чи не підкажете ви мені, як потрапити до першого
 класу?

Мальвіна. Перед тобою – першокласники! Сьогодні ми відзначаємо свято

«Посвята в першокласники»

Буратіно. Ну, якщо так, то я з радістю! До того ж є для вас загадки.

Буратіно загадує загадки.

У сумці зошити, буквар.

Хто до школи йде? (Школяр)

На травиці біля хати

Метушаться цуценята.
Двоє білих, наче чніг,
Троє чорних. Скільки всіх? (*П'ять*)

Коли хочеш ти читати,
То мене повинен знати.
А коли мене не знаєш,
То нічого не вгадаєш. (*Літера або Абетка*)

Є чарівник у школі в нас
Ану, впізнайте, хто він?
Озветься – тиша йде у клас,
Озветься ще раз – гомін.
Щоб не спізнитись на урок,
Нам голос подає....(*дзвінок*)

Для письма, сказати прошу,
Що потрібно взяти? (*Зошит*)

Біла білка плиг та плиг
По чорному полі.
Ми без неї не змогли б
Вчитися у школі. (*Крейда*)

Мальвіна. Молодці! Загадки ви відгадуєте дуже добре.

Ведучий. Наші першокласники вже багато чого навчилися:

- у букварі незабаром навчатимуть літеру «ел»;
- закінчили першу половину пропису;
- вивчили числа першого десятка;
- люблять малювати і працювати.

А про перші наші кроки
І тяжкі хвилинки,
Нагадають вам, напевно,
Веселі смішинки.

Першокласники розповідають гумореску «Батьки-чомушки»

Ну і мама! Ну і тато!
Наче справжні дошкільнята!
Нічогісінько не знають,
Смішно і сказати комусь.
Бо щодня мене питають
Лиш одне: чому й чому?
- Ти чому образив Віту?
- А чому отримав двійку?
- І чому прийшов так пізно?
- Та чому в шкарпетках різних?
- Ти чому такий непослух?
- А чому не стелеш постіль?
- Ти чому це вірш не учиш?
- А чому портфель без ручки?
- І чому такий синець?
Ох, настане мій кінець!
Не поясниш їм ніколи –
Хоч би й дуже захотів...
Треба їх віддати до школи –
Хай питають вчителів.

Діти(в масках) показують інсценівку.

Автор

На узліссі, де щавель,

Де шовкова травка
Вчить абетку журавель,
А за ним – журавка.

Журавель

Вчу та вчу ...
І вечір вже,
А завчить не можу.
Лиш одне зятимив "Ж",
Бо на жабку схоже.

Автор

В'яже лиска волосінь,
Вудку закидає,
Ловить рибу там, де рінь,
Та буквар читає.

Лиска

Рак чіплявсь, а риба – ні!
Я ж не засмутилась,
Бо уже на третім дні
«Рак» читать навчилась.

Автор

Кіт вусатий
Окуляри
Начепив –
Та й за букварик!

Кіт

Дуже вже мені кортить
Прочитати ласо:
«М'ясо».

Автор

Сонечко ж на лопусі

Знає літери усі.
І читає на долоньці
Золотий букварик сонце!

Під пісню «Дитинства Світ» (танцювальна композиція)

Ведучий. А зараз ми проведемо цікаві ігри.

1-ша гра

Ось візьму я букви,
З них складу знайоме слово...
Воно майже вже готове! (*Школа, урок*)

2-га гра

Під музику слід зібрати іграшки.

Ведучий. Сьогодні на наше свято завітали учні випускного 11-го класу.

Надаємо їм слово!

Звучить «Шкільний вальс».

1-й учень

Найсвітліша дорога на світі –
Це дорога до знань, до школи,
Пам'ятайте це, любі діти,
Не забудьте цього ніколи!

2-й учень

І хоч вчитись нелегко буває,
Та наука завжди хороша.
Кожна в світі людина знає,
Що знання – це найлегша ноша.

3-й учень

Хай не ваблять витребеньки,
Хай вас лінощі не точать.

Хай живеться вам легенько

І навчається охоче!

- Дорогі першокласники, приймаємо вас до нашої шкільної родини і вручаємо Цей чарівний ключик від Країни Знань. Успіхів вам! (Вручають чарівний ключик)

Діти виконують пісню Н.Май «Здрастуй, школо»

Ведучий. Увага! Увага! А тепер, любі першокласники, прошу приготуватись до Найурочистішого моменту нашого свята. Першокласники мають дати урочисту обіцянку бути сумлінними, працьовитими і старанними учнями.

Зараз ви приймете клятву першокласника. Після кожної строфи Обіцянки ви маєте дружно відповісти: «Обіцяємо!»

1-й учень

Буду я в школі вчитись читати,
Гарно писати і рахувати.
Буду в альбомі своїм малювати,
Добре співати і вірші вивчати.

Усі. Обіцяємо!

2-й учень

Обіцяю не лінитись,
Добросовісно трудитись
Педагогів поважати
І оцінки гарні мати.

Усі. Обіцяємо!

1-й учень

Книги й зошити любити,
Берегти, а не губити.
Акуратним завжди бути,
Щоб нічого не забути.

Усі. Обіцяємо

Вчитись будемо сумлінно
І поводитись відмінно
Щоб батьки могли радіти,
Що такі в них гарні діти!

Усі. Обіцяємо!

Діти виконують пісню «Якщо добрий ти»

(Відео супровід «Мої добрі вчинки»)

Ведучий. Тепер, коли ви стали справжніми першокласниками, я хочу, щоб ви
Розповіли, які маєте плани на майбутнє. Про що ви мрієте?

1-й учень

Я прийшов до школи вчитись,
Бо поставив за мету:
Скоро стану інженером,
Тільки трохи підросту.

2-й учень

Я також прийшов учитись,
Бо вже вирішив давно:
Стану, може футболістом,
Може – зіркою кіно.

3-й учень

Скоро я навчусь писати,
Буду так багато знати!
Потім стану я студентом,
А тоді вже – президентом!

4-й учень

Буду вчитися як слід,
Виросту – побачу світ.
Хочу капітаном стати,
Пароплавом управляти.

Я банкіром хочу стати:
Полюбляю рахувати!

6-й учень

А я буду депутатом,
Бо люблю голосувати!

7-й учень

Я в лікарні після школи
Всім робитиму уколи.

8-й учень

Я в письменники подамся
Або, навіть, в моряки.

9-й учень

А я учителькою стану,
Буду вчити малюків.

10-й учень

Поки ще казати рано,
Може, в бізнес я піду.
Чи фотомоделлю стану,
Якщо зростом підійду.

Ведучий

Мрійте! Мріяти не рано!
Роки швидко-швидко мчать.
Якщо будете старанні,

В школі вас всього навчать.

Відео презентація «Я 13-ть тижнів в НУШ»

Вручення посвідчення школяра

Відповідальні за випуск:

Яценко О.В. – Директор Департаменту освіти Вінницької міської ради
Москальчук Н.І. – завідувач комунальної установи «Міський методичний кабінет»

Редакційна колегія:

Бондарчук Л.В. – методист з дошкільної освіти
Любчак І.О. – методист з навчальних дисциплін
Малицька К.П. – методист з навчальних дисциплін
Маринович В.М. – методист з навчальних дисциплін
Пелішенко Г.Ф. – методист з навчальних дисциплін
Побережна І.В. – методист з навчальних дисциплін

Комп'ютерна верстка:

Нарольська К.В. – методист з бібліотечних фондів